

Audiència. “La joia d’èsser deixeble de Crist”

Benet XVI en aquesta audiència ens recorda que: “La pregària ha de portar a un coneixement i a una unió en l’amor cada vegada més profunds amb el Senyor, per a poder pensar, actuar i estimar com ell, en ell i per ell. Practicar això, aprendre els sentiments de Jesús, és el camí de la vida cristiana.

13/08/2012

La pregària en l'himne de la Carta als cristians de Filip

Benvolguts germans i germanes,

La nostra pregària està feta, com hem vist aquests dimecres passats, de silencis i paraula, de cant i gestos que impliquen tota la persona: els llavis, la ment, el cor, tot el cos. És una característica que trobem en la pregària jueva, especialment en els Salms. Avui vull parlar d'un dels càntics o himnes més antics de la tradició cristiana, que sant Pau ens presenta en allò que, d'alguna manera, és el seu testament espiritual: la Carta als cristians de Filip. Es tracta d'una Carta que l'Apòstol dicta mentre és a la presó, potser a Roma. Sent propera la seva mort, perquè afirma que la seva vida serà oferta com a sacrifici litúrgic (cf. *Fl* 2,17).

Malgrat aquesta situació de greu perill per a la seva incolumitat física,

sant Pau, a tota la Carta, manifesta la joia d'ésser deixeble de Crist, de poder anar al seu encontre, fins al punt que no veu la mort com una pèrdua, sinó com un guany. En l'últim capítol de la Carta hi ha una forta invitació a l'alegria, característica fonamental de l'ésser cristians i de la nostra pregària. Sant Pau escriu: «*Viviu sempre contents en el Senyor! Ho repeteixo: viviu contents!*» (Fl 4,4). Però, com hom pot estar content davant una condemna a mort ja imminent? D'on, o millor, de qui li ve a sant Pau la serenitat, la força, la valentia d'anar a l'encontre del martiri i del vessament de la seva sang?

Trobem la resposta al centre de la Carta als cristians de Filips, la qual és anomenada per la tradició cristiana *carmen Christo*, 'el cant a Crist', o més comunament, himne cristològic; un cant en què tota l'atenció se centra en els «sentiments» de Crist,

és a dir, en la seva manera de pensar i en la seva actitud concreta i viscuda. Aquesta pregària comença amb una exhortació: «*Tingueu els mateixos sentiments que tingué Jesucrist*» (Fl 2,5). Aquests sentiments es presenten en els versets següents: l'amor, la generositat, la humilitat, l'obediència a Déu, l'entrega. No es tracta només i senzillament de seguir l'exemple de Jesús, com una qüestió moral, sinó de comprometre tota l'existència en la seva manera de pensar i d'actuar. La pregària ha de portar a un coneixement i a una unió en l'amor cada vegada més profunds amb el Senyor, per a poder pensar, actuar i estimar com ell, en ell i per ell. Practicar això, aprendre els sentiments de Jesús, és el camí de la vida cristiana.

Ara vull reflexionar breument sobre alguns elements d'aquest dens cant, que resumeix tot l'itinerari diví i humà del Fill de Déu i comprèn tota

la història humana: des del seu ser de condició divina, fins a l'encarnació, la mort en creu i l'exaltació en la glòria del Pare està implícit també el comportament d'Adam, el comportament de l'home des de l'inici. Aquest himne a Crist parteix del seu ser *en morphe tou Theou*, diu el text grec, és a dir, del seu ser 'en la forma de Déu', o millor, en la condició de Déu. Jesús, Déu veritable i home veritable, no viu el seu «ésser com Déu» per a triomfar o per a imposar la seva supremacia; no ho considera una possessió, un privilegi, un tresor que s'ha de guardar gelosament. Més encara, «es va desposseir d'ell mateix», es va buidar d'ell mateix assumint, diu el text grec, la *morphe doulou*, la 'forma d'esclau', la realitat humana marcada pel sofriment, per la pobresa, per la mort; es va fer plenament semblant als homes, excepte en el pecat, per actuar com a servent completament lliurat al

servei dels altres. Pel que fa a això, Eusebi de Cesarea, al segle iv, afirma: «Va prendre damunt seu les proves dels membres que sofreixen. Va fer seves les nostres humils malalties. Va patir i ho va fer per la nostra causa i pel seu gran amor a la humanitat» (*La demostració evangèlica*, 10, 1, 22). Sant Pau continua delineant el quadre «històric» on es va realitzar aquest abaixament de Jesús: «*S'abaixà i es féu obedient fins a la mort*» (*Fl 2*, 8). El Fill de Déu es va fer veritablement home i va recórrer un camí en la completa obediència i fidelitat a la voluntat del Pare fins al sacrifici suprem de la seva vida. L'Apòstol especifica més encara: «fins a la mort, i una mort de creu». A la creu Jesucrist va assolir el màxim grau de la humiliació, perquè la crucifixió era el càstig reservat als esclaus i no a les persones lliures: «*mors turpissima crucis*», escriu Ciceró (cf. *In Verrem*, v, 64, 165).

A la creu de Crist l'home és redimit, i s'inverteix l'experiència d'Adam: Adam, creat a imatge i semblança de Déu, va pretendre ser com Déu amb les pròpies forces, ocupar el lloc de Déu, i així va perdre la dignitat originària que se li havia donat. Jesús, en canvi, era «de condició divina», però es va humiliar, es va submergir, en la condició humana, en la fidelitat total al Pare, per a redimir l'Adam que hi ha en nosaltres i tornar a l'home la dignitat que havia perdut. Els Pares subratllen que es va fer obedient, restituint a la naturalesa humana, mitjançant la seva humanitat i la seva obediència, allò que s'havia perdut per raó de la desobediència d'Adam.

En la pregària, en la relació amb Déu, obrim la ment, el cor, la voluntat a l'acció de l'Esperit Sant per entrar en aquesta mateixa dinàmica de vida, com ho afirma sant Ciril

d'Alexandria, de qui avui en celebrem la festa: «L'obra de l'Esperit Sant cerca transformar-nos per mitjà de la gràcia en la còpia perfecta de la seva humiliació» (*Carta Festal* 10, 4). La lògica humana, en canvi, cerca ben sovint la realització d'un mateix en el poder, en el domini, en els mitjans potents. L'home continua volent construir amb les pròpies forces la torre de Babel per aconseguir per ell mateix l'altura de Déu, per ser com Déu. L'Encarnació i la creu ens recorden que la realització plena està en la conformació de la pròpia voluntat humana a la del Pare, a buidar-se del propi egoisme, per omplir-se de l'amor, de la caritat de Déu i així arribar a ser realment capaços d'estimar els altres. L'home no es troba a ell mateix restant tancat en ell mateix, afirmant-se a ell mateix. L'home només es troba sortint d'ell mateix. Només si sortim de nosaltres mateixos ens retrobem. Adam va

voler imitar Déu, cosa que en ella mateixa no està malament, però es va equivocar en la idea de Déu. Déu no és algú que només vol grandesa. Déu és amor que ja s'entrega en la Trinitat i després en la creació. Imitar Déu vol dir sortir d'un mateix, entregar-se en l'amor.

A la segona part d'aquest «himne cristològic» de la Carta als cristians de Filips, canvia el subjecte; ja no és Crist, sinó Déu Pare. Sant Pau posa en relleu que, precisament per l'obediència a la voluntat del Pare, *«Déu l'ha exaltat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom»* (Fl 2,9). Aquell que es va humiliar profundament assumint la condició d'esclau, és exaltat, elevat sobre totes les coses pel Pare, que li dóna el nom de *Kyrios*, 'Senyor', la dignitat i senyoria supremes. Davant aquest nom nou, que és el nom mateix de Déu a l'Antic Testament, *«tothom s'agenolla al cel, a la terra i*

sota la terra, i tots els llavis reconeixen que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare» (cf. v. 10-11). El Jesús que és exaltat és el de l'Últim Sopar, que es desposseeix de les seves vestidures, se ceneix una tovallola, s'inclina a rentar els peus als Apòstols i els pregunta: «“¿Enteneu això que us he fet?” Vosaltres em dieu “Mestre” i “Senyor”, i feu bé de dir-ho, perquè ho sóc. Si, doncs, jo, que sóc el Mestre i el Senyor, us he rentat els peus, també vosaltres us els heu de rentar els uns als altres» (*Jn 13,12-14*). És important recordar sempre en la nostra pregària i en la nostra vida que «l'ascens a Déu es produeix precisament en el descens del servei humil, en el descens de l'amor, que és l'essència de Déu i, per això, la vertadera força purificadora que capacita l'home per a percebre i veure Déu» (*Jesús de Natzaret*, Madrid 2007, p. 124).

L'himne de la Carta als cristians de Filips ens ofereix aquí dues indicacions importants per a la nostra pregària. La primera és la invocació «Senyor» adreçada a Jesucrist, assegut a la dreta del Pare: ell és l'únic Senyor de la nostra vida, enmig de tants «dominadors» que la volen dirigir i guiar. Per això, cal tenir una escala de valors en què la primacia correspongui a Déu, per afirmar amb sant Pau: *«Tot ho considero una pèrdua, comparat amb el bé suprem que és conèixer Jesucrist, el meu Senyor»* (Fl 3,8). L'encontre amb el Ressuscitat li va fer comprendre que ell és l'únic tresor pel qual val la pena gastar la pròpia existència.

La segona indicació és la postració, l'agenollar-se de tothom a la terra i al cel, que remet a una expressió del profeta Isaïes, on indica l'adoració que totes les criatures han de fer a Déu (cf. 45,23). La genuflexió davant

el Santíssim Sagrament o posar-se de genolls durant la pregària expressen precisament l'actitud d'adoració davant Déu, també amb el cos.

D'aquí la importància de no fer aquest gest per costum o de pressa, sinó amb profunda consciència.

Quan ens agenollem davant el Senyor confessem la nostra fe en ell, reconeixem que ell és l'únic Senyor de la nostra vida.

Estimats germans i germanes, en la nostra pregària fixem la nostra mirada en el Crucificat, aturem-nos amb més freqüència en adoració davant l'Eucaristia, perquè la nostra vida entri en l'amor de Déu, que es va abaixar amb humilitat per elevar-nos fins a ell. Al començament de la catequesi ens preguntàvem com podia estar content sant Pau davant el risc imminent del martiri i del vessament de la seva sang. Això només és possible perquè l'Apòstol mai no va apartar la seva mirada de

Crist, fins esdevenir semblant a ell en la mort, «*esperant d'arribar a la resurrecció d'entre els morts*» (Fl 3,11). Com sant Francesc davant el crucifix, diguem: «Déu altíssim, gloriós, il·lumina les tenebres del meu cor. Dóna'm una fe recta, una esperança certa i una caritat perfecta, judici i discerniment per a complir la teva voluntat santa i vertadera. Amén» (cf. Pregària davant el Crucifix: FF [276]).

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/audiencia-la-
joia-desser-deixeble-de-crist/](https://opusdei.org/ca-ad/article/audiencia-la-joia-desser-deixeble-de-crist/)
(17/04/2025)